

මහලුව අධ්‍යාපන කළාපය

දෙවන වාර ඇගයීම 2024

බුද්ධ ධර්මය

10 ශ්‍රේණිය

කාලය පැය 03යි.

විභාග අංකය

Learning Resource Centre

Dr. M. S. M. College

Kandana

පොදු උපදෙස්

- ❖ සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති පිළිතුරු අතරින් වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ නිවැරදි පිළිතුර සඳහන් කවිය තුළ (X) ලකුණ යොදන්න.

I කොටස

- 1) බෝසතාණන් වහන්සේ තමාගේ අවසන් උපත සඳහා සුදුසු පසුබිම තුළින් විමසා බැලීම හඳුන්වන්නේ,

(1) දේව ආරාධනය යනුවෙනි.	(2) පංචමහා විලෝකනය යනුවෙනි.
(3) සිංහ නාද පැවැත්වීම යනුවෙනි.	(4) සිංහාවලෝකනය යනුවෙනි.
- 2) සුප්‍රබුද්ධ රජුගේ රුමත් දූ කුමරිය වූයේ,

(1) කිසාගෝතමී කුමරියයි.	(2) රූපනන්දා කුමරියයි.
(3) හද්දකච්චායනා කුමරියයි.	(4) ජනපද කළාංඝි කුමරියයි.
- 3) සුද්ධෝදන රජුගේ එකම අභිලාෂය වූයේ සිය පුත් කුමරා,

(1) සක්විති රජකු වනු දැකීමයි.	(2) ලොචතුරා බුද්ධත්වයට පත්වනු දැකීමයි.
(3) මගධ රට රජු වනු දැකීමයි.	(4) පැවිදි වනු දැකීමයි.
- 4) ලොච පැරණිම භික්ෂු සංවිධානය ආරම්භ වූයේ,

(1) කෝලිත - උපතිස්ස පැවිද්දෙනි.	(2) ශාක්‍ය කුමාරවරුන්ගේ පැවිද්දෙනි.
(3) කෝලිය කුමාරවරුන්ගේ පැවිද්දෙනි.	(4) පස්වග තවුසන්ගේ පැවිද්දෙනි.
- 5) මහ සභරුවන විසින් ඉටු කරන ආගමික සේවාවන් අතරට අයත් නොවන්නේ,

(1) පිරිත් පිංකම් පැවැත්වීම.	(2) බෝධි පූජා පැවැත්වීම.
(3) වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.	(4) ආයන්ත ධර්ම දේශනා පැවැත්වීම.
- 6) බඹරා මල නොකලා රොන් ගන්නා සේ භික්ෂූන් වහන්සේ සමාජයට බරක් නොවන ආකාරයෙන් සැදැහැවුණුගේ ප්‍රත්‍ය පහසුකම් ලබාගත යුතු ය. මෙහි ප්‍රත්‍ය පහසුකම් යනු,

(1) සිව්පසයයි.	(2) පිරිකරයි.
(3) විහාරස්ථාන තැනීම සඳහා ඉඩකඩමය.	(4) අධ්‍යාපන උපකරණයි.
- 7) රහසත් පව් නොකොට යනාදී කවිය ඇතුළත් බෞද්ධ ග්‍රන්ථය වන්නේ,

(1) කාව්‍යශේඛරයයි.	(2) බුදුගුණ අලංකාරයයි.
(3) ලෝචුඩ සභරාවයි.	(4) සුභාෂිතයයි.

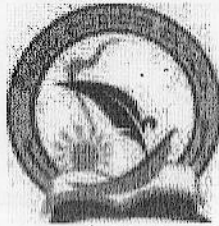
- 8) තමා විසින්ම පිළිපැද ඇස් පනාපිට මෙලොවදී ම ප්‍රතිඵල දැක ගත හැකි බැවින් ධර්මය
- (1) අකාලික වේ. (2) ඒහිපස්සික වේ.
(3) සන්දිට්ඨික වේ. (4) ඕපනයිකෝ වේ.
- 9) තෙරුවන් ගුණ අතරින් මහා සංසරත්තයට අයත් ගුණ ගණන
- (1) 3 කි (2) 6 කි (3) 9 කි (4) 24 කි
- 10) පංච නිවරණ ධර්ම අතරින් කැළඹී ඇති ජලයට උපමා කර ඇති නිවරණය වන්නේ
- (1) කාමච්ඡන්දය (2) ව්‍යාපාදය
(3) ටිනම්ද්ධය (4) උද්ධච්ච කුක්කුච්චය
- 11) සමට භාවනාව සඳහා වූ අරමුණු හෙවත් කර්මස්ථාන ගණන,
- (1) 30 කි. (2) 40 කි. (3) 50 කි. (4) 60 කි.
- 12) භාවනාවට පිවිසෙන තැනැත්තා ඉටුකර ගත යුතු පූර්ව අවශ්‍යතා අතර “විනිවිද දකින නුවණ” හඳුන්වන්නේ
- (1) විරියය යනුවෙනි. (2) ප්‍රඥාව යනුවෙනි.
(3) සිල්වත් වීම යනුවෙනි. (4) සන්තුට්ඨිතා යනුවෙනි.
- 13) සසර දුක් අතර එන “මහළුව දිරාපත් වීම” හඳුන්වා ඇත්තේ,
- (1) ජාති නමිනි. (2) ජරා නමිනි. (3) ව්‍යාධි නමිනි. (4) මරණ නමිනි.
- 14) අනිත්‍යා, දුක්ඛ, අනාත්ම යනු
- (1) ත්‍රිවිද්‍යාවයි. (2) ත්‍රිශික්ෂාවයි. (3) ත්‍රිලක්ෂණයයි. (4) ත්‍රිවේදයයි.
- 15) සතර මහා භූත අතරින් උෂ්ණ සිතල ගතිය හඳුන්වන්නේ
- (1) පයව් (2) ආපෝ (3) තේජෝ (4) වායෝ
- 16) සසුන් කෙත සරු කළ වැලිවිට සරණංකර හිමි පැවිදි බව ලැබූ විහාරය කුමක් ද?
- (1) මහනුවර සූරියගොඩ විහාරය (2) වැලිවිට තුම්පනේ විහාරය
(3) කැළණිය නව විහාරය (4) හිඳගල රජ මහා විහාරය
- 17) වැලිවිට සරණංකර හිමියන් ශාසනමාමක පිරිස සංවිධානය කර ගනිමින් ඇති කළ සංවිධානය වන්නේ
- (1) මහා බෝධි සමාගමයි. (2) සිල්වත් සමාගමයි.
(3) පරම විඥානාර්ථ සමාගමයි. (4) බණවර සමාගමයි.
- 18) එළාර රජුට පෙර ලක්දිව බලය අල්ලාගෙන සිටි ආක්‍රමණිකයන් දෙදෙනා වන්නේ
- (1) හිරි හා කුම්භාණ්ඩ දෙදෙනාය. (2) පලයමාර හා පිලයමාර දෙදෙනාය.
(3) සේන, ගුත්තික දෙදෙනාය. (4) කාලිංස මාස හා නිගන්ධ දෙදෙනාය.
- 19) බෞද්ධයාගේ හස්තසාර ග්‍රන්ථය වන ධම්මපදය අයත් වන සූත්‍ර පිටකයට අයත් නිකාය වන්නේ
- (1) දීඝ නිකාය (2) සංයුක්ත නිකාය (3) මජ්ඣිම නිකාය (4) චූළදක නිකාය

- 20) දුන්නෙන් විදින ලද ඊතලය වේගයෙන් ගොස් වනයේ වැටී දිරාපත්ව යන්නාක් මෙන් තරුණ වියෙහි කළ කී දැ
සිහි කරමින් සුසුම් ළම අර්ථවත් වන ධම්ම පද ගාථා පාඨය වන්නේ,
- (1) අවරින්වා බ්‍රහ්ම වරියං - අලද්ධා යොබ්බතේ ධනං
 - (2) ජිණ්ණ කොඤ්චාව ක්‍රියාන්ති - බිණ මච්චෙව පල්ලලේ
 - (3) සෙන්ති වාපාති බිණාව - පුරාණානි අනුත්ථුනං
 - (4) ඒකාන්තං ජීවිතං සෙය්‍යෝ - සිල වන්තස්ස ක්‍රියානෝ
- 21) පුද්ගල යසස වර්ධනයට හේතු වන කරුණක් ලෙස දක්වා ඇති “සඤ්ඤා” යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ,
- (1) පරිසිදුව කටයුතු කිරීමයි.
 - (2) නුවණින් පිරික්සීමයි.
 - (3) මතක ශක්තියයි.
 - (4) දමනය වීමයි.
- 22) පුද්ගලයා විසින් නොකළ යුතු දේ ධර්මයෙහි හඳුන්වා ඇත්තේ,
- (1) විරමණය යනුවෙනි.
 - (2) සමාදානය යනුවෙනි.
 - (3) සිරිත් යනුවෙනි.
 - (4) චාරිත්‍ර යනුවෙනි.
- 23) භෝග විනාශයට හේතුවන කරුණු රක් පෙන්වා දෙන සූත්‍රය වන්නේ
- (1) පරාභව සූත්‍රය
 - (2) මහා මංගල සූත්‍රය
 - (3) සිගාලෝවාද සූත්‍රය
 - (4) වාග්සප්ප සූත්‍රය
- 24) මරණාසන්න මොහොතේ සුගතියම දැක සිහියෙන් යුතුව කලුරිය කළ උපාසක තුමා වන්නේ
- (1) අනේපිඬු සිටුතුමායි.
 - (2) ධම්මික උපාසකතුමායි.
 - (3) නකුල පිතා උපාසකතුමායි.
 - (4) චුල්ල කාළ උපාසකතුමායි.
- 25) බුදුරදුන් විසින් සිගාල සිටු පුත්‍රයාට දේශණා කරන ලද දිසා නමස්කාරයට අනුව උතුරු දිසාව නියෝජනය කරන්නේ
- (1) මච්චියන්ය.
 - (2) ගුරුවරුන්ය.
 - (3) හිතමිතුරන්ය.
 - (4) ස්වාමි භාර්යාවන්ය.
- 26) සද්දිසා නමස්කාරයට අනුව සේවකයාගේ යුතුකමක් ලෙස දක්වා ඇත්තේ,
- (1) ස්වාමියාට පසුව නිදා ගැනීම.
 - (2) දුටු විට හුස්නෙන් නැගීම.
 - (3) අවමන් නොකිරීම.
 - (4) සෞඛ්‍ය පහසුකම් සපයා දීම.
- 27) බුදුරජාණන් වහන්සේ තමාගේ ජීවිතය තෙළුමකට උපමා කරමින් පද්මාකාර ජීවිතය පිළිබඳව හඳුන්වා දෙනු ලැබුවේ,
- (1) දෝණ බමුණාට යි.
 - (2) සේල බමුණාට යි.
 - (3) දිසපානු කෝලිය පුත්‍රයාට යි.
 - (4) සිගාලක තරුණයාට යි.
- 28) පද්ම උපමාවට අනුව බුදු රදුන් වදාළ ත්‍රිවිධ පුද්ගලයින් වන්නේ,
- (1) සද්ධා, බුද්ධි, විතක්ක
 - (2) අවම, මධ්‍යම, උත්තම
 - (3) උගත්, නුගත්, සිල්වත්
 - (4) රාග, ද්වේෂ, මෝහ
- 29) තමා උපමා කොට වරදින් මිදීමේ ක්‍රමය හැඳින්වීමට සුදුසුම පදය වන්නේ,
- (1) අත්තුපනායික ධර්ම පරියායයි.
 - (2) අත්තාධිපතොය ධර්මය යි.
 - (3) ලෝකාධිපතොය ධර්මය යි.
 - (4) ධම්මාධිපතොය ධර්මය යි.

- 30) ආගමික සහජීවනය සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි බෞද්ධ ඉගැන්වීමක් නොවන්නේ
- (1) සිව් සහරාවත (2) පංචශීලය
(3) සිව් බඹ විහරණ (4) දස අකුසල්
- 31) “අභිධ්‍යාව” හෙවත් “දැඩි ලෝභය” දස අකුසල් අතරින්
- (1) කාය කම්මයට අයත් වේ. (2) වචි කම්මයට අයත් වේ.
(3) මනෝ කම්මයට අයත් වේ. (4) මේ කිසිවකට අයත් නොවේ.
- 32) කුසල මූල අතරින් “මූලාවෙන් කොරබව” හඳුන්වනු ලබන්නේ,
- (1) අලෝභය නම්නි. (2) අද්වේශය නම්නි.
(3) අමෝහය නම්නි. (4) අවිද්‍යාව නම්නි.
- 33) වෙනත් කර්මයකින් වළකාලිය නොහැකි වඩාත් ශක්තිමත් බලසම්පන්න කුසල අකුසල කර්ම,
- (1) ගරුක කර්මය නම් වේ. (2) ආසන්න කර්මය නම් වේ.
(3) ආචින්න කර්මය නම් වේ. (4) කටන්තා කර්මය නම් වේ.
- 34) ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් හා උත්සාහයෙන් කටයුතු කිරීමේ දී තමාට මුහුණ දීමට සිදුවන අකුසල කර්ම විපාක ද මහ හරවා ගත හැකි ය. මෙම අදහස බුදු දහමේ හඳුන්වන්නේ
- (1) ගති සම්පන්නි වශයෙනි. (2) කාල සම්පන්නි වශයෙනි.
(3) ප්‍රයෝග සම්පන්නි වශයෙනි. (4) උපධි සම්පන්නි වශයෙනි.
- 35) සෙව්වන්දි උදේ පාසල් යන විට ඉතා අලංකාරව විකසිත වී තිබූ රෝස මල් සවස එනවිට මුකුලිත වී තිබුණි. එය දුටු සෙව්වන්දියේ සිතට නැගුනේ මෙලොව සියල්ල
- (1) අනිත්‍යය බවයි. (2) දුක්ඛ බවයි.
(3) අනාත්ම බවයි. (4) අසංඛත බවයි.
- 36) සත්ත්වයා සකස් වී ඇති ස්කන්ධ අතරින් දිය බුබුලකට උපමා කර ඇත්තේ
- (1) රූපයයි. (2) වේදනාවයි. (3) සඤ්ඤාවයි. (4) සංස්කාරයි.
- 37) යේ ධම්මා හේතුප්පහවා.... යනා දී ගාථාව අස්සජී හිමි විසින් දේශනා කළේ කා හට ද?
- (1) කෝලිය පිරිවැජ්ජියාටය. (2) ද්‍රෝණ බමුණාටය.
(3) සංජය පිරිවැජ්ජියාටය. (4) උපතිස්ස පිරිවැජ්ජියාටය.
- 38) බුදුන් වහන්සේ තම මංගල ධර්ම දේශනය පවත්වන ලද්දේ
- (1) වෙළුනාරාමයේදී ය. (2) දෙවරම් විහාරයේදී ය.
(3) බරණැස ඉසිපතන මිගදායේදී ය. (4) කලන්දක නිවාපයෙහිදී ය.
- 39) දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ පෙන්වා දෙන පරිදි සසර දුක තුන් ආකාර වේ. එම ආකාර තුනට අයත් නොවන්නේ
- (1) දුක්ඛ දුක්ඛතා (2) විපරිණාම දුක්ඛතා
(3) අසංඛාර දුක්ඛතා (4) සංඛාර දුක්ඛතා
- 40) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගාංග වලින් ප්‍රඥා ශික්ෂාවට අයත් මාර්ගාංග පමණක් දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
- (1) සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප (2) සම්මා වාචා, සම්මා සමාධි
(3) සම්මා දිට්ඨි, සම්මා කම්මන්ත (4) සම්මා ආජීව, සම්මා සංකප්ප

(ලකුණු 1 x 40 = 40)

මහවුළු අධ්‍යාපන කලාපය
දෙවන වාර ඇගයීම 2024
බුද්ධ ධර්මය
10 ශ්‍රේණිය
විභාග අංකය

පොදු උපදෙස්

- ❖ පළමු ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- ❖ පළමු ප්‍රශ්නය සහ තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න

II කොටස

01.
 - i. සිදුහත් බෝසතාණන් කිං කුසල ගවේශීව සිටි කාලයේදී හමුවූ සමාපත්ති ලාභී තවුසන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
 - ii. සිදුහත් කුමරු සර්ව මිත්‍ර පඤ්ඤාමා වෙතින් උගත් ශිල්ප දෙකක් නම් කරන්න.
 - iii. වචනයෙන් සිදුවන වැරදි දෙකක් ලියන්න.
 - iv. නව අරභාදී බුදුගුණ අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.
 - v. “සන්තුට්ඨිතා” යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද?
 - vi. “සමවායෝ එව සාධු” යන්නෙහි අර්ථය ලියා දක්වන්න.
 - vii. වැලිවිට සරණංකර හිමි විසින් රචිත ග්‍රන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.
 - viii. යටිගම් බලා යාම හැරපියා උඩුගම් බලා යාමට පෙළඹවීම බුදු දහමේ කුමන නමකින් හැඳින්වේ ද?
 - ix. සතර සංග්‍රහ වස්තු අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.
 - x. සහජීවනය යනු කුමක්දැයි කෙටියෙන් හඳුන්වන්න (ලකුණු 2×10 = 20)

02.
 - i. සතර පෙරනිමිති නම් කරන්න.
 - ii. කුමාර අවදියේදී සිදුහත් කුමරු මුහුණ දුන් අභියෝග තුනක් ගෙන හැර දක්වන්න.
 - iii. ශිෂ්‍ය ජීවිතයේදී ඔබ මුහුණ දෙන අභියෝග පය ගැනීම සඳහා ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේදැයි පහදන්න. (ලකුණු 2+3+5 = 10)

03.
 - i. මහා සංසරත්තය සතු ගුණ දෙකක් නම් කරන්න.
 - ii. ඔබ විසින් ඉහත නම් කරන ලද ගුණ අතරින් එකක් හඳුන්වන්න.
 - iii. මහා සංසරත්තයෙන් සිදුවන ආගමික, සමාජීය හා ජාතික සේවාවන් පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න. (ලකුණු 2+3+5 = 10)

04. i. සදිසා නමස්කාරය අර්ථවත් කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද සූත්‍ර දේශනාව නම් කරන්න.
- ii. සදිසා නමස්කාරයේ එන සමාජීය කණ්ඩායම් තුනක් ඊට අදාළ දිශාවද සමඟ ගෙනහැර දක්වන්න.
- iii. යුතුකම් ඉටුකිරීමෙන් පුද්ගල මෙන්ම සමාජ දියුණුවද ඇතිවන අයුරු සදිසාවට අයත් එක් සමාජ කණ්ඩායමක් ඇසුරින් පහදන්න. (ලකුණු 2+3+5 = 10)
05. i. “උට්ඨානවතෝ සනිමතෝ” යන ධර්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කරන්න.
- ii. ඉහත ගාථාවෙහි එන පුද්ගල යසස වැඩීමට හේතුවන කරුණු අතරින් තුනක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- iii. ඉහත ගාථාවේ එන උපදෙස් ඔබේ ජීවිතයේ දියුණුවට අදාළ කර ගත හැක්කේ කෙසේදැයි පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 2+3+5 = 10)
06. i. කර්මයේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක නම් කරන්න.
- ii. විපාක දෙන කාලය අනුව කර්මයේ ප්‍රභේද තුනක් ගෙනහැර දක්වන්න.
- iii. අයහපතින් වැළකී යහපත් ක්‍රියාවල නිරත වීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන මොනවාදැයි පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 2+3+5 = 10)
07. පහත මාතෘකා අතරින් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i. දුටුගැමුණු රජතුමා
- ii. ත්‍රිලක්ෂණය
- iii. සීලයේ ආනිසංස
- iv. පංච නිවරණ ධර්ම
- (ලකුණු 5 + 5 = 10)